

Marie Kindermannová

Deminutiva v současné španělštině

(posudek vedoucího diplomové práce)

Předkládaná práce se zabývá deminutivou, tedy tradičním tématem španělské lingvistiky, činí tak ale nikoli tradičním způsobem. Nepředkládá totiž jen výčet formálních prostředků vyjadřování deminutivnosti, seznamy sufixů a jejich používání v jednotlivých variantách dnešní španělštiny, nýbrž k tématu přistupuje v souladu s moderní, pragmalingvisticky zaměřenou koncepcí. Tento přístup je samozřejmě složitější, protože pragmatický rozměr komunikace je obecně obtížně postižitelný a zachytitelný a kladl na autorku práce vyšší nároky než postupy tradičnější, výsledkem je ale zajímavý pokus o postižení všech aspektů užívání deminutiv v dnešní španělštině.

Formálně je práce rozčleněna do čtyř velkých kapitol. První z nich je obecně lexikologická a představuje autorčina základní teoretická východiska. V souladu s přístupy obvyklými v moderní teorii slovtvorby definuje základní pojmy: báze, afix, afixace, slovtvorné restriktce, slova možná a nemožná, prediktabilní význam a produktivita. Důležité je, že tak činí způsobem, který se odlišuje od kompilačních popisů obvyklých v diplomových pracích, totiž se snahou o konfrontování různých názorů a koncepcí. Druhá kapitola se zabývá deminutivou ve španělštině, popisuje inventář deminutivních sufixů, restriktce platné pro kombinaci sufixů a bází a také sémantiku těchto sufixů. Třetí kapitola se nazývá *Případová studie*, ve skutečnosti jde ale o řadu drobných případových studií či komentářů vybraných deminutiv, jež zastupují jednotlivé sufixy a zároveň též jednotlivé typy významů a mluvnických situací, které autorka komentovala v předchozím výkladu. Všechny tyto komentáře – stejně jako předchozí teoretické výklady – se opírají o materiál získaný z paralelního korpusu InterCorp a jednojazyčného španělského korpusu CREA. Korpusová metodologie umožňuje autorce představit na konci této kapitoly i v rámci jednotlivých případových studií statistiky dokládající produktivitu a frekvenci zkoumaných deminutivních sufixů. Čtvrtá, závěrečná kapitola shrnuje hlavní výsledky práce.

V úvodu svého hodnocení bych chtěl ocenit, že se autorka vydala cestou, která je v hispanistice relativně nová (a v hispanistice české nová zcela), takže se často musela opírat o práce psané v jiných jazycích než v češtině či španělštině, jako je například pro autorčiny výklady klíčová práce Dresslera a Merlini Barbaresi (ostatně poměrně rozsáhlá a především velmi aktuální bibliografie a autorčina práce s ní je předností práce). Tato skutečnost samozřejmě autorce její úkol znesnadňovala; jazyk této sekundární literatury byl jistě tím menším problémem: větším problémem je značná teoretická obtížnost pragmalingvistických výkladů, související mimo jiné s tím, že pragmalingvistice je při studiu hispanistiky věnována jen malá pozornost, takže autorka se musela potýkat s terminologicky i jinak neznámým

terénem. Domnívám se, že se autorka s tímto obtížným úkolem vyrovnala se ctí, přestože je místy zřejmé, že jí činil jisté potíže převod některých pojmů a termínů do češtiny.

Komentáře a náměty k obhajobě:

- Autorka si je vědoma, že se v případových studiích místy pouští na tenký led interpretací emocionálního a pragmatického rozměru užití deminutiv (sama hned v úvodu připouští, že čtenář může analyzované příklady chápat jinak). Domnívám se, že tento komentář se netýká jen její práce, nýbrž pragmalingvisticky založeného přístupu k deminutivům, ze kterého vychází, obecně. Dressler a jiní se pokusili vytvořit exaktní rámec pro popis role deminutiv v komunikaci, v mluvních situacích, nicméně ani ten neumožňuje nesporný výklad každého konkrétního užití deminutiva. V autorčiných případových studiích nenacházím interpretace, které by byly v rozporu s jejími teoretickými východisky; považuji za rozumné a logické, že v některých případech nabízí pro jeden případ interpretací víc.
- Ukazuje se, že pro téma deminutiv mají oba vybrané korpusy své limity (vhodnější korpusy ale neexistují). Je velká škoda, že korpus CREA postrádá elementární vyhledávací nástroje, které by autorce umožnily kvantifikovat některé závěry na velkém objemu dat.
- Z práce vyplývá, že autorka se při definování parametrů česko-španělského paralelního korpusu nezabývala otázkou směru překladu. Je směr překladu pro zkoumané téma relevantní?
- Do jaké míry může být český protějšek španělského deminutiva chápaný jako parafráze jeho významu a sloužit tak jako kritérium při rozlišování deminutiv lexikalizovaných a nelexikalizovaných, případně jednotlivých významových odstínů španělských deminutiv?

Práce je dle mého soudu pečlivě připravená jazykově i graficky, překlepů jsem našel minimum. O občasných potížích při překladu do češtiny jsem již mluvil výše.

Celkově práce podle mého soudu naprosto splňuje nároky kladené na diplomovou práci, doporučuji ji k obhajobě a předběžně hodnotím stupněm *výborně*.

V Praze dne 5. 6. 2013

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.